

اقتصاد مقاومتی در دوران پسا تحریم

مؤلف: مرتضی هاشم پور

www.ketab.ir

سرشناسه

:هاشم پور، مرتضی، ۱۳۴۷ -

عنوان و نام پدیدآور

:اقتصاد مقاومتی در دوران پسا تحریم/ مولف مرتضی هاشم پور.

مشخصات نشر

:مشهد: ترنم، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری

: ۲۴۰ ص؛ ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.

شابک

: ۲۰۰۰۰ ریال ۴-۶۸-۶۸۷۲-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی

:فیفا

موضوع

:ایران -- سیاست اقتصادی -- ۱۳۹۴ -

موضوع

:تحریم اقتصادی -- ایران

موضوع

:ایران -- سیاست اقتصادی -- آینده نگری

رده بندی کنگر

: ۱۳۹۴ ۵الف ۲ هـ/ ۴۷۵ HC

رده بندی ربی

: ۹۵۵/۳۳۰

شماره کتابشناسی

: ۴۱۱۲۱۵۵

نام کتاب: اقتصاد مقاومتی در دوران پسا تحریم

مولف: مرتضی هاشم پور

ناشر: ترنم

ویراستار: سعید اردستانی

نوبت چاپ: اول/ زمستان ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی: کارنگ اسکنر

چاپ: نیکو

صحافی: حافظ

شابک: ۴-۶۸-۶۸۷۲-۹۶۴-۹۷۸

بهاء: ۲۰۰۰ تومان

تحریم اقتصادی یک کشور، اثرات انکارناپذیری بر روی فرآیندهای اقتصادی آن کشور برجا خواهد گذاشت و عوامل مهم و اثرگذار در یک اقتصاد سالم را دست خوش چالش قرار خواهد داد. بدون شک، تولید فرایان و با کیفیت از عوامل مهم اقتصاد زنده و پویا می باشد و برای رسیدن این مهم قطعاً منابع داخلی و خارجی سهم بسزایی در شکوفایی آن دارد و از طرف دیگر بازار داخلی و خارجی محلی برای عرضه تولیدات می باشد. بنابراین، تولید تحریم یک کشور عوارض نامطلوبی را در خصوص منابع و بازار خارجی در پی خواهد داشت.

فشار کشورها و اتحادیه ها، تصمیم کننده، راه پیشرفت و تعالی کشور مورد تحریم را در سطح بین المللی در صورت کیفی در داخل همان کشور در معرض دگرگونی قرار می دهد و این حرکت در تمامی فرآیند تولید در عرصه های مختلف نظیر، صنعت، کشاورزی، دانشگاه ها، بورس، بانکها و ... اثرگذار خواهد بود که ما در چندین سال گذشته متوجه برخی از مصادیق آن در کشورمان بوده ایم و همین موضوع باعث شده بحث اقتصاد مقاومتی به عنوان آخرین راه رهایی کشور از بحرانهای اقتصادی شناخته شد.

اینک که به یمن نظرات و راهنمایی های مقام معظم رهبری شاهد گذر از این برهه و دوره اقتصادی کشور هستیم، تکلیف چیست؟

آیا به سیاست واردات چه در کالا و چه در امور فناوری خواهیم پرداخت؟

آیا صادرات مواد خام و بویژه نفت را ادامه خواهیم داد؟

آیا اقتصاد مقاومتی را که یک روش و نحوه برنامه ریزی و حرکت نهادی در مسیر رشد و شکوفایی اقتصادی اسلامی است که پس از شتاب گرفتن تحریم های مالی و اقتصادی علیه ایران اسلامی توسط قدرت های استکباری وارد عرصه شد، ادامه خواهیم داد؟

آیا باید دنبال ایجاد فضای همدلی، تولید و قوی نمودن روحیه خودکفایی بارو کرد اقتصاد مقاومتی و تولید محور و چند بُعدی باشیم؟ ما در این نوشتار سعی کرده ایم ضمن بیان چالشهای اقتصادی کشورمان، و واکاوی سرچشمه های آن، بابه کارگیری اقتصاد مقاومتی، طرحی نو از اقتصاد را در دوره پساتحریم مطرح نمایم.

مرتضی هاشم پور

پاییز ۹۴

فهرست

فصل اول: اقتصاد مقاومتی چیست؟	۱۷
سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۱۸
جایگاه اقتصاد مقاومتی در جامعهٔ اسوهٔ اسلامی	۲۷
۱. کمیت سیاسی اسلام	۲۸
۲. تحکیم ارزش‌های معنوی و اخلاقی	۲۹
۳. برپایی عدالت اجتماعی	۳۰
۴. خودکفایی اقتصاد اسلامی	۳۱
۵. عدم وابستگی اقتصادی	۳۲
۶. توسعه و رشد	۳۵
۷. رفاه عمومی	۳۷
هفت بُعد اساسی در ساختار اقتصاد:	۳۹
اقتصاد مقاومتی	۴۲
ایران مهد معادن و منابع طبیعی	۴۵
اولین بیمارستان دانشگاه و رصدخانه در ایران	۴۵
ابرشهر تجاری نیشابور	۴۶
اولین شهرک صنعتی دانش‌نیان	۴۶
غفلت از ۶۵ درصد اراضی زراعی کشور	۴۷
ظرفیت انرژی‌های پاک در کشور	۴۷

- ایران رتبه دهم جاذبه‌های تاریخی و رتبه پنجم جاذبه‌های طبیعی..... ۴۸
- اقتصاد مقاومتی اقتصاد ریاضتی نیست..... ۴۸
- اراده ملی و توافق نهجی در اقتصاد مقاومتی..... ۴۹
- بخش خصوصی خط مقدم اقتصاد مقاومتی..... ۵۰
- تفاوت‌های "اقتصاد مقاومتی" و "ریاضت اقتصادی" در آیات الهی... ۵۲
- مریض ریاضت اقتصادی..... ۵۷
- چند ویژگی‌های اقتصادی مقاومتی..... ۵۹
- رابطه «اقتصاد مقاومتی» و «مدیریت جهادی» چیست؟..... ۶۰
- فصل دوم: ده نکته در مورد تحقق اقتصاد مقاومتی..... ۶۴
- دیدگاه‌های مرتبط با اقتصاد مقاومتی..... ۶۵
- دیدگاه‌های مختلف نسبت به «اقتصاد مقاومتی» و نیز الزامات تحقق آن..... ۶۵
- چهار تعریف از اقتصاد مقاومتی..... ۶۷
- اقتصاد موازی..... ۶۷
- اقتصاد ترمیمی..... ۶۸
- اقتصاد دفاعی..... ۷۰
- اقتصاد الگو..... ۷۰
- ده نیاز به اقتصاد مقاومتی..... ۷۱
- راهکارهای عملی اقتصاد مقاومتی..... ۸۱
- ۱- ضرورت تشکیل نهادهای مبارزه با اشرافی‌گری..... ۸۱
- ۲- ساده‌زیستی، تراشیدن هزینه و کم خرج بودن مدیران..... ۸۲

- ۳- مشارکت مردمی ۸۳
- ۴- نهاده‌ها کردن حمایت از تولید ملی و استفاده از همه ظرفیت‌های کشور ۸۵
- ۵- عقلانیت اقتصادی ۸۶
- ۶- نگاه مولد به درون، خوداتکایی، خودکفایی ۸۷
- ۷- راهکارهای افزایش تولید ملی ۸۹

۱۰۲ فرهنگ‌سازی در اقتصاد مقاومتی

- ۱۰۳ اقتصاد مقاومتی نیاز دیروز و امروز جامعه اسلامی
- ۱۰۶ آروم مهندسی، فرهنگ اقتصاد مقاومتی
- ۱۱۳ مهندسی فرهنگ اقتصاد مقاومتی، مدیریت فرهنگ‌سازی
- ۱۱۵ نقش نظارت در اقتصاد مقاومتی
- ۱۲۴ فصل سوم: ثبات در تصمیم‌گیری
- ۱۲۴ مهم‌ترین شاخصه اقتصاد مقاومتی
- ۱۲۵ اقتصاد مقاومتی شاخصه‌ها و ضرورت‌ها
- ۱۳۵ معنای ثبات قوانین در پرتو نظریه حاکمیت قانون
- ۱۳۶ راهکارهایی برای ثبات قوانین
- ۱۳۶ الف: تدوین و تنقیح قوانین موجود
- ۱۳۶ ب: تصویب حداقلی قانون و اعمال موثر دیگر اختیارات، به‌ویژه نظارت
- ۱۳۷ ج: اولویت قانون‌گذاری از طریق لایحه
- ۱۴۰ فصل چهارم: تقویت بخش خصوصی و نگاهی به شاخصه‌های آن
- ۱۴۱ بخش خصوصی توانمند و رقابت‌پذیر

- ۱۴۵..... اقتصاد مقاومتی و بخش خصوصی
- ۱۴۶..... اقتصاد مقاومتی
- ۱۴۹..... شرکت‌های خصوصی دانش‌بنیان، کلید اقتصاد مقاومتی
- ۱۵۱..... تجربه‌های گذشته
- ۱۵۲..... تحاری سازی علم
- ۱۵۳..... تبیین شرکت‌های دانش‌بنیان
- ۱۶۳..... فصل پنجم: نگاه به آسیب‌های اقتصاد مقاومتی متکی بر نفت
- ۱۶۴..... ایران و اقتصاد نفتی
- ۱۶۶..... توانمندی‌های اقتصاد ایران برای برون رفت از اقتصاد نفتی
- تداوم بی‌تدبیری؛ از زعفران و حرش و صنایع دستی تا محصولات پتروشیمی و خدمات فنی مهندسی و صنعت توریسم..... ۱۷۰
- فرش ایرانی و حرکت پرشتاب به سمت عقب..... ۱۷۱
- «توریسم» زیرساختی که وجود ندارد و نقشه راهی که ترسیم نشده است..... ۱۷۳
- صنایع پتروشیمی و پلیمری؛ حلقه گمشده صنعت نفت..... ۱۷۴
- صنعت کشاورزی..... ۱۷۵
- ۱- توانمندی‌های صنعت کشاورزی..... ۱۷۶
- ۲- چالش‌های بخش کشاورزی..... ۱۸۱
- عزم ملی برای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی..... ۱۸۴
- مردمی کردن اقتصاد و کاهش بودجه نفتی از مصادیق اقتصاد مقاومتی است..... ۱۸۶

- ۱۸۷.....
- فصل ششم: اقتصاد مقاومتی در دوران پس از تحریم ۱۹۱
- اقتصاد مقاومتی در دوران پس از تحریم ۱۹۲
- اقتصاد مقاومتی مانع وابستگی تهدیدکننده‌ها پس از تحریم ۱۹۸
- بسته اقتصادی برای پساتحریم..... ۲۰۰
- سیاستی توسعه ایران و مدیریت اقتصادی پساتحریم ۲۰۲
- نفت و سیاست‌های اقتصاد کلان ۲۱۲
- الف) قاعده‌مندی سیاست پولی با تأکید بر: ۲۱۴
- ب) قاعده‌مندی سیاست مالی با تأکید بر: ۲۱۵
- ج) قاعده‌مندی سیاست اداری با تأکید بر: ۲۱۶
- د) تمرکز سیاست‌های یارانه‌ای و در نظام تامین اجتماعی ۲۱۷
- ه) بازار انرژی و تکمیل فرآیند اصلاح قیمت‌های انرژی ۲۱۸
- تجهیز منابع مالی ۲۲۰
- نفت و افق پساتحریم ۲۲۳
- اصل سیزدهم ۲۲۳
- اصل چهاردهم ۲۲۴
- اصل پانزدهم ۲۲۴
- منابع ۲۲۷

اقتصاد از جمله علمی است که تعریف دقیقی از آن در دست نیست . حدود علم اقتصاد دائماً در حال تغییر است و تعاریف این حدود موضوع مجادلات بسیاری در بین اقتصاد دانان است. یکی از تعاریف بسیار رایج در اقتصاد که بیشتر از دیگر تعاریف آن جنبه عمومی دارد این است که اقتصاد علم استفاده از منابع محدود به منظور تولید حوایج بشری است. این تعریف از علم اقتصاد زمانی کافی به نظر می رسد که وسیعاً مورد تفسیر قرار گرفته و نتواند بررسی منابع استفاده نشده و نیز تمام شرایطی را که محصولات نهایی تولید شده طی میکنند و مورد قبول اقتصاد دانان هستند در برگیرد. پس به سایر شاخه ها میتوان اقتصاد را به عنوان یک علم اجتماعی تعریف کرد که تمامی ملات و فعالیت های فردی و جمعی مربوط به تولید مبادله و مصرف کالاها و خدمات را در بر میگیرد.

در این حیث اقتصاد مقاومتی به معنی تشخیص حره های فشار و متعاقباً تلاش برای کنترل و بی اثر کردن آن تاثیر ها می باشد و در شرایط آرمانی تبدیل چنین فشارهایی به فرصت است همچنین برای رسیدن به اقتصاد مقاومتی باید وابستگی های خارجی کاهش یابد و بر تولید داخلی کشور و تلاش برای خود اتکایی تاکید گردد. طبق نظر دولتمردان ایران در تعریف

اقتصاد مقاومتی، ضرورت مقاومت برای رد کردن فشارها و عبور از سختی‌ها برای رسیدن به نقاط مثبت ملی نیاز است.

پس از تشدید تحریمها علیه ایران در سالهای اخیر این شیوه توسط حکومت ایران ترویج می‌شود و در اقتصاد مقاومتی هدف، استفاده از توان داخلی و مقاومت در مقابل تحریمها با ایجاد کمترین بحران است. از نظر برخی از مقامات کشور ایران، ایجاد ایالتها و فدرالیسم و تمرکز زدایی از قدرت و رکنهای اختیارات تصمیم‌گیری به مناطق، از لوازم مقاومتی کردن اقتصاد ایران است.